

Suomi elää luovuudesta

**Musiikin luovan alkutuotannon
tavoitteet vaalikaudelle 2027–2031**

Turvataan kotimaisen musiikin menestys

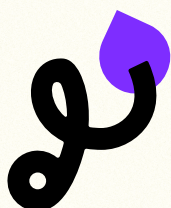
Kulttuurilla on keskeinen rooli koko Suomen elinvoiman, kokonaisuutensa turvallisuuden ja hyvinvoinnin kannattelijana. Suomalainen kulttuuri tekee meistä meidän ja vahvistaa yhteenkuuluvuutta niin hyvinä kuin haastavina aikoina.

Lisäksi luovien alojen kasvu vauhdittaa talouden uudistumista, luo uusia työpaikkoja ja lisää vientiä. Musiikki rikastuttaa koko maata: niin suuria kuin pieniäkin paikkakuntia, niin lapsia kuin varttuneempiakin.

Kulttuuriin panostettu euro tuottaa moninkertaisen lisäarvon kansantaloudelle – taiteen ja kulttuurin lukemattomista muista hyödyistä puhumattakaan. Suomalaiseen kulttuuriin panostaminen on myös suomalaisuuden tulevaisuuteen panostamista!

Samalla on syytä uudistaa myös alaa koskevaa sääntelyä eteenpäin katsovalla, musiikin tulevaisuuden ja taiteen vapauden turvaavalla otteella. Näin varmistetaan, että suomalainen musiikki soi meillä ja maailmalla myös jatkossa.

Musiikin luova alkutuotanto kokoaa yhteen Suomen Musiikintekijät, Suomen Säveltäjät, Suomen Musiikkikustantajat ja Teoston. Ensi vaalikauden tavoitteemme on jaettu neljän otsikon alle, joista kukin kerää yhteen konkreettisia tapoja vahvistaa suomalaisen musiikin ja sen tekijöiden asemaa.

**MUSIIKIN LUOVA
ALKUTUOTANTO**

Tavoittemme

1.

Turvataan suomalaisen musiikin rahoitus ja rakenteet.

2.

Luovat alat elinkeinopolitiikan ytimeen.

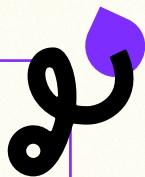
3.

Varmistetaan tekijöiden oikeuksien toteutuminen tekoälyn ja muiden teknologioiden kehittyessä.

4.

Myös luovan työn tekijöille oikeus sosiaaliturvaan.

1 Turvataan suomalaisen musiikin rahoitus ja rakenteet

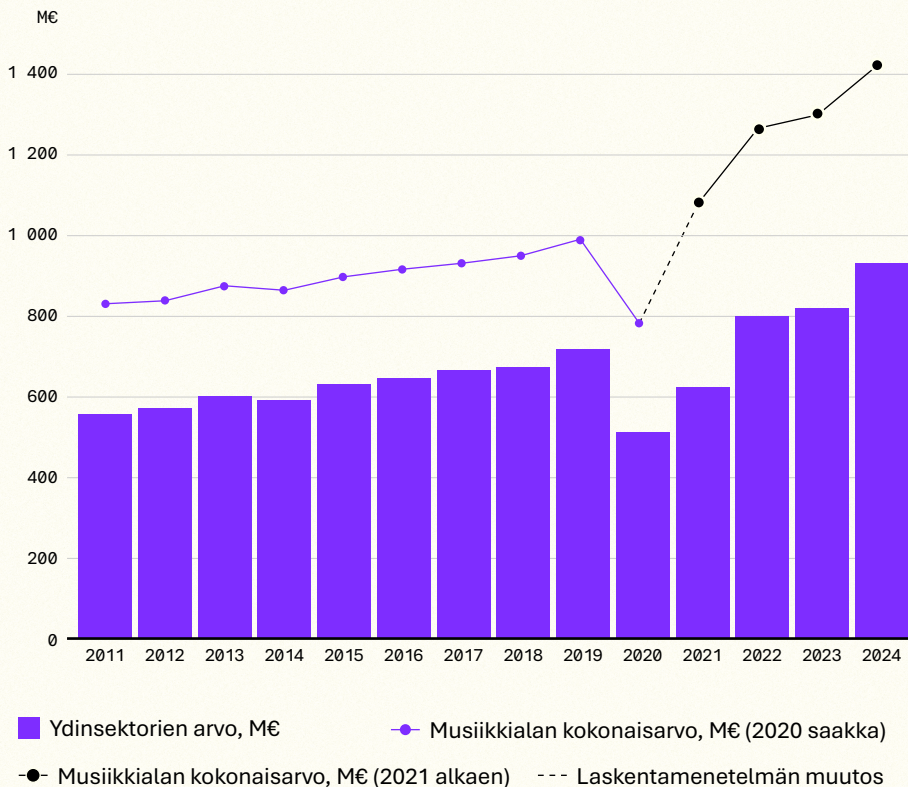
Musiikkiala on monella tapaa murroksessa. Kuuntelu, päätösvalta ja rahavirrat keskittyvät globaalien digijättien alustoille, mikä lisää epävarmuutta ja uhkaa heikentää musiikin monimuotoisuutta sekä taiteen vapautta. Suomen onkin tartuttava toimeen suomalaisen musiikin ja sen tekijöiden tulevaisuuden turvaamiseksi.

Kulttuuripoliittinen selonteko ja luovan talouden kasvustrategia linjaavat keinot suomalaisen kulttuurin tulevaisuuden turvaamiseksi. Keskeistä on vahvistaa taiteen ja kulttuurin rahoitus pohjaa, tekijöiden ansainnan ja elinkeinotoiminnan mahdollisuuksia sekä suomalaisten tekijöiden mahdollisuuksia saada teoksensa esille.

Toimenpiteet

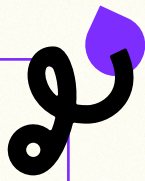
- **Vahvistetaan** luovien alojen rahoitusta ja kasvutoimia kulttuuripoliittisen selonteon mukaisesti, kuten lisäämällä taiteen ja kulttuurin rahoituksen ennakoitavuutta monivuotisilla rahoitussuunnitelmilla. Laaditaan pitkän aikavälin ohjelma kulttuuribudjetin nostamiseksi yhteen prosenttiin valtion budjetista.
- **Edistetään** kulttuuripoliittisen selonteon ja luovien alojen kasvustrategian toimeenpanoa monialaisesti eri hallinnonaloilla, kuten työ- ja elinkeinoministeriössä, liikenne- ja viestintäministeriössä sekä ulkoministeriössä.
- **Uudistetaan** yksityisen kopioinnin hyvitystä koskeva järjestelmä EU-lainsäädännön mukaiseksi ja muiden EU-maiden järjestelmiä vastaavaksi.
- **Veloitetaan** julkista rahoitusta saavia toimijoita kasvattamaan tämän päivän kotimaisen musiikin osuutta nykyisestä. Kehitetään vakiintuneiden ja valtionosuuksia saavien toimijoiden roolia koko kulttuurialan vetureina vahvistamalla niiden yhteistyötä taitelijoiden, freelancerien ja yritysten kanssa.

Musiikkialan arvon kehitys

↑ **Suomen musiikkialan kokonaisarvo kasvoi** vuonna 2024 yhdeksällä prosentilla ja oli nyt 1,4 miljardia euroa. Kokonaisuuden muodostavat musiikkialan ydinsektorit – elävä musiikki, tekijänoikeudet, äänitteet sekä alan saamat avustukset – 932 miljoonaa euroa sekä musiikkikoulutus, 481 miljoonaa euroa. Vuoteen 2024 kasvua syntyi erityisesti elävän musiikin sektorilla, jota vauhdittivat isot tapahtumatuotannot. Lähde: [Music Finland \(2025\)](#).

2 Luovat alat elinkeinopolitiikan ytimeen

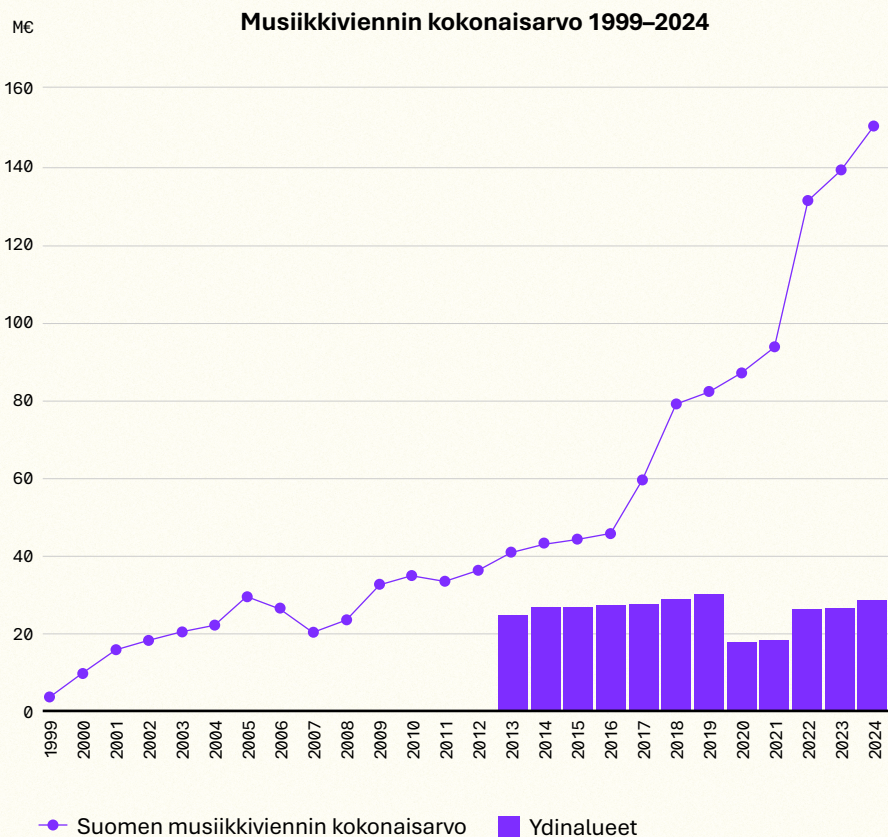
Luovat alat tarjoavat loistavan mahdollisuuden kohentaa Suomen talouden tilaa. OECD:n mukaan luovien alojen kasvu ylittää useimpien muiden toimialojen kasvuluvut selvästi. Suomella on kuitenkin vielä kirittävää: esimerkiksi Ruotsissa luovien alojen yritysten liikevaihto on yli kaksinkertainen Suomeen verrattuna.

Tekijänoikeudet ovat aineetonta pääomaa, jolla on rajattomat kasvumahdollisuudet erityisesti digimaailmassa. Tämä potentiaali kannattaa Suomessakin lunnastaa nostamalla luovat alat elinkeinopolitiikan keskiöön.

Toimenpiteet

- **Jatketaan** luovan talouden kasvustrategian määrätietoista toimeenpanoa yhdessä alan yritysten kanssa. Tunnistetaan musiikin ja muiden sisältötoimien alojen erityispiirteet, kuten tekijänoikeuksien kautta tapahtuva arvomuodostus.
- **Helpotetaan** luovan alan yritysten rahoituspolkua uudistamalla yritystukiin kriteereitä ja niiden tulkintaa yhteistyössä Business Finlandin kanssa. Laaditaan uusia rahoitusratkaisuja, joissa huomioidaan aineettoman pääoman arvottaminen, yksinyrittäjyys ja verkostomaiset työskentelytavat.
- **Kehitetään** luovien sisältöjen liiketoiminnasta suomalainen kärkihanke, joka vauhdittaa niin julkisia kuin yksityisiä investointeja luovien sisältöjen kehittelyyn, tuotantoon, vientiin ja markkinointiin.
- **Kasvatetaan** luovien alojen roolia osana maakuvaan lanseeraamalla kulttuurivien edistämishjelma ja ottamalla luovat alat Team Finland vientityön kärkitavoitteeksi.
- **Vahvistetaan** kotimaista kysyntää ja yritysten toimintaedellytyksiä palauttamalla kulttuurituotteiden arvonlisävero 10 prosenttiin.
- **Helpotetaan** luovien alojen yritysten kasvua uudistamalla tekijänoikeustulojen verotus samantyyppiseksi kuin länsinaapurissamme Ruotsissa. Tällöin tekijä voi valita, haluaako hän tekijänoikeustulot ansiotulona vai elinkeinotoiminnan tulona, jolloin niitä voi käyttää toiminnan kehittämiseen ja työllistämiseen.

Musiikkiviennin arvo kasvaa vauhdilla

↑ **Kasvu oli vahvinta elävän musiikin sektorilla**, jonka vienti kasvoi 12 prosentilla, sekä tekijänoikeustuloissa, joita tilitettiin ulkomailta Suomeen 13 prosenttia edellisvuotta enemmän. Lähde: [Music Finland \(2025\)](#).

3 Varmistetaan tekijöiden oikeuksien toteutuminen tekoälyn ja muiden teknologioiden kehittyessä

Teknologian nopea kehitys haastaa luovan talouden peruslogiikkaa ja sääntelyn toimivuutta. Erityisesti tekoälypohjaisissa palveluissa luovia teoksia hyödynnetään usein ilman lupaa tai korvauksia, tekijänoikeussääntelyn vastaisesti. Tämä uhkaa koko luovan alan kestävyttä ja suomalaisen kulttuurin elinvoimaa.

Iso osa sääntelystä tehdään EU-tasolla, mutta Suomella on vastuu varmistaa sen tehokas toimeenpano ja valvonta. Julkishallinnolle on taattava riittävät resurssit ja osaaminen, jotta Suomi voi olla edelläkävijä EU-vaikuttamisessa, viranomaisyhteistyössä ja kansallisessa sääntelyssä. Muuten jäämme jälkeen keskellä nopeaa teknologista kehitystä.

Toimenpiteet

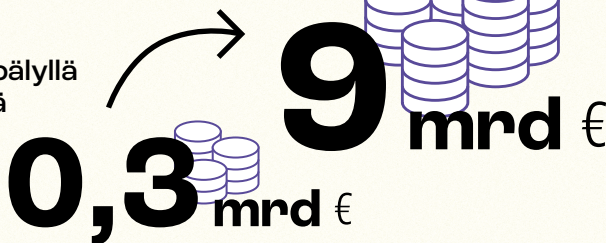
- **Puolustetaan** vahvaa tekijänoikeussuojaa ja tekijöiden oikeuksien toteutumista sekä EU-tasolla että kotimaassa. Valvotaan sääntelyn toteutumista tehokkaasti. Varmistetaan sääntelyn kehittämiseksi ja valvonnalle riittävät resurssit.
- **Turvataan** tekijänoikeussuojan toteutuminen myös tekoälyn kohdalla. Teoksen käyttö edellyttää tekijän lupaa ja asianmukaista korvausta aina, kun palvelu toimii EU-alueella riippumatta yrityksen kotimaasta tai tekoälymallin koulutuspaikasta.
- **Varmistetaan** tiedonsaanti ja riittävät tutkintakeinot tekijänoikeusrikollisuuden torjunnassa. Nostetaan tekijänoikeusrikkomusten rangaistusmaksimi muiden pohjoismaiden tasolle.
- **Veloitetaan** sisällönjakopalveluita mittaamaan ja lisäämään monimuotoisuutta sekä monipuolistamaan sisältövalikoimaansa myös pienempiin genreihin ja kielialueisiin.

Tutkimus: Generatiivinen tekoäly uhkaa luovan työn asemaa

tulonmuodostuksesta on vaarassa, jos tekoälysisältö valtaa markkinat, eikä korvauskysymyksiä saada ratkaistua.

Generatiivisten tekoälypalveluiden tulot tekoälymusiikista ja tekoälyllä tuotetuista av-sisällöistä nousevat 9 miljardiin euroon vuonna 2028 (nyt 0,3 miljardia).

82%

musiikin tekijöistä arvioi, että tekoäly heikentää heidän tulojaan jo nyt.

93%

musiikin tekijöistä ajattelee, että päättäjien tulisi kiinnittää enemmän huomiota tekoälyyn ja tekijänoikeuksiin liittyviin haasteisiin ja asettaa selkeät säännöt tekoälyn käytölle.

↑ Tekijänoikeusjärjestöjen kansainvälisen kattojärjestön CISACin teettämä taloudellinen ennuste Study on the economic impact of Generative AI in the Music and Audiovisual Industries (2024) koskee tekoälyn ennakoitua vaikutusta musiikki- ja AV-alaan maailmanlaajuisesti. Suomalaisten tekijöiden kantoja kysyttiin Teoston tekoälykyselyssä tammikuussa 2025.

4 Myös luovan työn tekijöille oikeus sosiaaliturvaan

Hyvinvointivaltion turvaverkon on kannateltava myös taiteilijoita ja kulttuurialan ammattilaisia ammatin harjoittamisen tavasta riippumatta. Keskeinen haaste on liian tiukka jako työttömien, yrittäjien ja yrittäjien välillä, jossa moni jää väliinputoajaksi.

Taiteen ja luovan työn tekijät luokitellaan herkästi yrittäjiksi. Yrittäjyys taas käytännössä estää joidenkin etuuksien saamisen kokonaan. Tällaiset kannustinloukut on poistettava, jotta aktiivisuus on aina kannattavaa. Sosiaaliturvan kriteereitä on päivitettävä siten, että turvaverkko kannattelee muitakin kuin kokopäiväisen palkkatyön tekijöitä – myös niitä suomalaisia, joiden tulot kertyvät useista eri lähteistä tai ovat muutoin vaikeasti ennakoitavia ja epäsäännöllisiä. Jatkossa heitä tulee olemaan entistä enemmän myös muualla kuin luovilla aloilla.

Toimenpiteet

- **Taataan** myös pienyrittäjille ja itsensä työllistäjille oikeudenmukainen mahdollisuus työttömyys- ja eläketurvaan poistamalla turvan piiriin pääsemisen esteitä, kuten omassa työssä työllistymisen soveltamista.
- **Uudistetaan** yrittäjien eläkejärjestelmää niin, että vähintään pieni- ja keskituloisten yrittäjien YEL-maksut perustuisivat todellisiin tuloihin laskennallisen tötulon sijaan.
- **Tehdään** kaikesta työstä kannattavaa varmistamalla, ettei oma aktiivisuus aiheuta sosiaaliturvan menettämistä. Sivutoimista yrittäjyyttä vaikeuttavat kannustinloukut on poistettava ja suojaosat palautettava.
- **Varmistetaan**, että sosiaaliturvaa koskevat päätökset perustuvat tietoon henkilön todellisesta työllistymisestä ja tuloista – myös tilanteessa, jossa tulot kertyvät useista eri tulolähteistä epäsäännöllisesti. Henkilön omaan ilmoitukseen tulee lähtökohtaisesti luottaa. Tämä pätee niin YEL-maksujen määrittämiseen kuin työssäoloehdon kertymisen tulkintaan.
- **Huomioidaan** apurahat ja tekijänoikeustulot sosiaaliturvaa kehitettäessä. Varmistetaan näiden tulomuotojen yhdenvertainen kohtelu suhteessa muihin tulomuotoihin.

Musiikkikustantajat
MPA Finland

S U O M E N
**MUSIIKIN-
TEKIJÄT**

suomen
säveltäjät

TEOSTO

Lisätiedot:

Iiris Suomela

Edunvalvontapäällikkö

✉ iiris.suomela@teosto.fi

☎ 050 514 4778

**MUSIIKIN LUOVA
ALKUTUOTANTO**